

**Т. О. ПЕТРУШКА, О. Ю. ЄМЕЛЬЯНОВ, А. В. СИМАК (УКРАЇНА, ЛЬВІВ)
ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ПРИВАБЛИВОСТІ ЗАХОДІВ З ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ**

*Національний університет «Львівська політехніка»
79013, вул. Ст. Бандери, 12, Львів, Україна; petrushkat24@ukr.net*

The adoption of decisions on the implementation of energy saving measures requires a preliminary assessment of the investment attractiveness of these measures. This requires an appropriate information support system. The basic principles of such security should be: relevance, completeness and accuracy of information, appropriate grouping of appropriate measures, selection of the most typical energy saving measures, ranking of projects of these measures on the level of their investment attractiveness, substantiation of sources of financing of measures. At the same time, energy saving projects can be divided into projects with a high, medium and insufficient level of investment attractiveness.

Забезпечення енергетичної безпеки України потребує впровадження комплексу заходів зі скорочення витрат енергетичних ресурсів, насамперед, тих їх видів, які імпортуються. Проте, переважна частина таких заходів передбачає вкладення інвестицій у їх здійснення, що обумовлює потребу в обґрунтуванні інвестиційної привабливості цих заходів. Таке обґрунтування повинно передбачати розроблення відповідної системи забезпечення потенційних інвесторів інформацією про перспективні напрями інвестування в енергозберігаючі заходи. Основними принципами, на яких повинно базуватися це забезпечення, є: актуальність, повнота та точність масивів інформації, належне групування відповідних заходів, виділення найбільш типових заходів з енергозбереження, ранжування проектів цих заходів за рівнем їх інвестиційної привабливості, обґрунтування джерел фінансування заходів.

Стосовно масиву інформації, необхідної для оцінювання інвестиційної привабливості заходів з енергозбереження, то її доцільно поділити на три блоки, а саме на: первинну інформацію (відомості про норми витрат енергоресурсів до та після впровадження заходів, поточні та прогнозовані ціни на енергоресурси, необхідні обсяги інвестицій, ставку кредитного відсотка тощо), вторинну інформацію (відомості про очікуване зниження витрат енергоносіїв у фізичних та вартісних одиницях виміру), узагальнюючу інформацію (відомості про очікувані значення показників економічної, соціальної, бюджетної та екологічної ефективності відповідних заходів). Про цьому важливо своєчасно оновлювати масиви інформації, зокрема, з урахуванням зміни цін на енергоносії та появи нових, можливо менш капіталомістких технологічних рішень.

Одним з узагальнюючих показників, за яким доцільно здійснювати ранжування заходів з енергозбереження за рівнем їх інвестиційної привабливості, є внутрішня норма дохідності відповідних інвестиційних проектів. Використовуючи цей показник, можна здійснити їх поділ на такі групи: проекти з високим рівнем інвестиційної привабливості (у яких внутрішня норма дохідності не менш ніж на 20% перевищує ставку кредитного відсотка); проекти із середнім рівнем інвестиційної привабливості (у яких внутрішня норма дохідності перевищує ставку кредитного відсотка, але не більш ніж на 20%); проекти із недостатнім рівнем інвестиційної привабливості (у яких внутрішня норма дохідності не перевищує ставку кредитного відсотка). Стосовно проектів третьої групи, то їх, своєю чергою, доцільно поділити на проекти, за якими підвищення рівня їх інвестиційної привабливості доцільно здійснювати за рахунок бюджетних коштів (зокрема, шляхом часткового компенсування обсягів інвестицій або процентів за позицією), та проекти, за якими бюджетне стимулювання їх реалізації є недоцільним. Для обґрунтування доцільності підвищення рівня інвестиційної привабливості енергозберігаючих проектів за рахунок коштів бюджетів можна використовувати показник співвідношення між очікуваним зменшенням витрат певного виду енергетичних ресурсів внаслідок реалізації даного проекту та необхідним обсягом бюджетного фінансування, за якого цей проект стає привабливим. Відзначимо, що величина цього показника, особливо для проектів, які передбачають зниження витрат певного енергетичного ресурсу без його заміщення іншим видом енергоносіїв, значною мірою залежить від їх внутрішньої норми дохідності.